

Brusel 28. února 2025
(OR. en)

6646/25

Interinstitucionální spis:
2025/0035(NLE)

RECH 71
ATO 7
COMPET 102

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. února 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 60 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2026–2027, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení Rady (Euratom) 2021/765

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 60 final.

Příloha: COM(2025) 60 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.2.2025
COM(2025) 60 final

2025/0035 (NLE)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2026–2027, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení Rady (Euratom) 2021/765

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2026–2027 (dále jen „program“) fakticky prodlužuje stávající Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025 (dále jen „program na období 2021–2025“)¹ na zbývajících dva roky² stávajícího víceletého finančního rámce (dále jen „VFR“)³.

Navrhovaný program je sice samostatný, ale zachovává většinu rysů předchozího programu, včetně klíčových výzkumných činností⁴. Finanční krytí programu bylo stanoveno na 598 milionů EUR (v běžných cenách) již při přijetí VFR. Návrh stanoví rozpočet na přímé a nepřímé akce, obecné a specifické cíle a popisuje nástroje podpory.

Komise bude usilovat o provádění programu s těmito prioritami:

- Výzkum bezpečnosti poskytne: i) nástroje a pokyny pro provozovatele jaderných elektráren a pro bezpečnostní orgány ke sledování bezpečnosti stávajících jaderných zařízení; ii) know-how a řešení, která umožní budoucím jaderným elektrárnám, včetně malých modulárních reaktorů (dále jen „SMR“), splnit bezpečnostní požadavky, a iii) nástroje a metody pro bezpečnostní orgány k testování nových návrhů a usnadnění udělování licencí. Financování výzkumných projektů v této oblasti bude vysoce selektivní, protože většina rozpočtu na jaderné štěpení bude absorbována spolufinancovanými partnerstvími.
- Program poskytne spolufinancovaným evropským partnerstvím v oblasti výzkumu jaderného štěpení (radiační ochrana, nakládání s radioaktivním odpadem, jaderné materiály) dodatečné finanční prostředky, aby se mohla přizpůsobit měnícímu se výzkumnému prostředí a zapojit nové zúčastněné strany a všechny členské státy.
- Program bude usilovat o udržení vedoucího postavení EU ve výzkumu jaderné syntézy tím, že zahájí spoluprogramované evropské partnerství, které spojí zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru s cílem odstranit překážky v procesu navrhování a výstavby první fúzní elektrárny.
- Program bude i nadále podporovat dlouhodobé akce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy tím, že studentům a výzkumným pracovníkům nabídne mobilitu a přístup k infrastruktuře, čímž zúčastněným stranám a uživatelům zajistí stabilitu a předvídatelnost. Důraz bude kladen na větší součinnost mezi těmito akcemi, partnerstvími a probíhajícími i novými projekty.

¹ Nařízení Rady (Euratom) 2021/765 ze dne 10. května 2021, kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení (Euratom) 2018/1563 (Úř. věst. L 167, 12.5.2021, s. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

² Programy Euratomu mají kratší dobu trvání než jiné výdajové programy podle Smlouvy o fungování EU, protože článek 7 Smlouvy o Euratomu omezuje tyto programy na pět let.

³ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

⁴ Ty zahrnují jadernou bezpečnost, jaderné zabezpečení, nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým palivem, radiační ochranu a energii z jaderné syntézy.

- Program bude i nadále financovat výzkum vývoje technik na podporu úsilí v oblasti jaderných záruk, bezpečnosti a nešíření, a to vzhledem k výraznému nárůstu využívání technologií jaderného štěpení ve světě.

Pokud nebudou přijata žádná opatření v oblasti jaderného výzkumu na evropské úrovni, je pravděpodobné, že národní programy budou schopny udržovat pouze větší členské státy. Spolupráce v rámci Evropy se pravděpodobně omezí na větší členské státy a na dvoustranné dohody. Menší členské státy by se mohly potýkat s vědeckou izolací a ztrátou odborných znalostí. Program má zahrnovat všechny členské státy a úsilí v oblasti výzkumu a zároveň doplňovat rámcový program EU, který podporuje nejaderný výzkum.

Komise zahájila vypracovávání návrhu konzultací s Výborem Euratomu pro vědu a techniku, jak vyžaduje právní základ⁵. Výbor Euratomu pro vědu a techniku vydal stanovisko⁶, které Komise vzala při vypracovávání tohoto návrhu v úvahu.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Program přebírá výzkumné činnosti předchozího programu. Je v souladu s rámcovým programem pro výzkum a inovace Horizont Evropa⁷ v oblasti jaderného výzkumu a doplňuje jej. Uplatňuje pravidla programu Horizont Evropa pro účast a šíření výsledků a využívá stejné nástroje, včetně evropských partnerství⁸. Vzájemné doplňování obou programů rovněž zajišťují ustanovení o synergiích⁹.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Podporou špičkového výzkumu a zajištěním vhodných podmínek pro výzkum a rozvoj nových dovedností je návrh v souladu s politikami EU, které usilují o zvýšení konkurenceschopnosti EU.

Program bude podporovat výzkumné iniciativy v oblasti jaderné bezpečnosti a strategické oblasti podporované v aktu o průmyslu pro nulové čisté emise¹⁰. Podpoří také bezpečnostní iniciativy nedávno založené Evropské průmyslové aliance pro malé modulární reaktory.

Program přispěje k provádění kapitoly 7 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Smlouva“) o jaderných zárukách¹¹. Podporou výzkumu v oblasti jaderného zabezpečení přispěje také k bezpečnostním programům a strategiím EU.

⁵ Viz také „Právní základ“ a „Volba nástroje“ v oddíle 2.

⁶ *Priority evropského jaderného výzkumu a odborné přípravy: Stanovisko Výboru Euratomu pro vědu a techniku* (STC-2023-16 FINAL, 20.10.2023). https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/8908a4d4-ad88-465f-9c9b-bbbf0e7174cc_en?filename=priorities-for%20european-nuclear-research.pdf

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁸ Viz články 9 a 7 a čl. 6 odst. 3 tohoto návrhu a článek 10 a příloha III nařízení (EU) 2021/695.

⁹ Viz čl. 10 odst. 2 tohoto návrhu a článek 15 nařízení (EU) 2021/695.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735 ze dne 13. června 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise a mění nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

¹¹ Odkazy na Smlouvu se miní odkazy na její konsolidované znění. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:02016A/TXT-20240901>

Výzkum financovaný z programu podpoří provádění směrnic Euratomu o bezpečnosti jaderných zařízení¹², o bezpečném nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem¹³ a o radiační ochraně¹⁴.

Program bude rovněž nadále podporovat provádění Evropského nástroje pro mezinárodní spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti¹⁵ a jaderné a radiologické aspekty Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci¹⁶.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Smlouva stanoví, že Komise má za úkol podporovat a usnadňovat jaderný výzkum v členských státech a doplňovat jej prováděním programu Společenství pro výzkum a odbornou přípravu (článek 4). Tento program přijme Rada jednomyslně na návrh Komise (článek 7).

Podle Smlouvy není Evropský parlament konzultován, ale v minulosti členský stát, který v daném období předsedal Radě, vyzýval Parlament, aby se vyjádřil k návrhům nařízení, kterými se zavádějí programy Euratomu. Evropský hospodářský a sociální výbor bude informován v souladu s právním základem (článek 7).

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Program pomáhá členským státům spolupracovat na rozvoji možností, které nabízí jaderná věda, a na snižování rizik spojených s různými způsoby využívání ionizujícího záření, a to bez ohledu na to, zda se v daném státě rozhodnou vyrábět nebo spotřebovávat energii z jaderného štěpení.

Program je relevantní nejen pro dvanáct členských států, které provozují jaderné elektrárny jako součást své národní skladby zdrojů energie, ale také pro mnoho dalších členských států, které provozují reaktory pro výzkumné účely nebo k výrobě radioizotopů. Je totiž relevantní pro všechny členské státy EU, které používají radioizotopy pro lékařské účely. Z rozvoje a

¹² Směrnice Rady 2009/71/Euratom ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (Úř. věst. L 172, 2.7.2009, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

¹³ Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem (Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

¹⁴ Směrnice Rady 2013/59/Euratom ze dne 5. prosince 2013, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy ochrany před nebezpečím vystavení ionizujícímu záření a zrušují se směrnice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom (Úř. věst. L 13, 17.1.2014, s. 1).

¹⁵ Nařízení Rady (Euratom) 2021/948 ze dne 27. května 2021, kterým se zřizuje Evropský nástroj pro mezinárodní spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti, doplňující na základě Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, a zrušuje nařízení (Euratom) č. 237/2014 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/948/oj>).

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

sdílení kompetencí v oblasti jaderné bezpečnosti a bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem mohou těžit všechny členské státy.

Rozvoj energie z jaderné syntézy, který vyžaduje velké úsilí v oblasti výzkumu, je v zájmu všech členských států EU. Všechny členské státy totiž využívají záření v lékařství, průmyslu, zemědělství, životním prostředí a bezpečnosti, nebo z něj mají v těchto oblastech prospěch. Harmonizované normy stanovené různými směrnici Euratomu jasně zdůrazňují potřebu jednotného přístupu k technickým záležitostem a odborné přípravě v celé EU.

Jaderná bezpečnost je vnitrostátní odpovědností. V zájmu posílení budování kapacit na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni však přímé akce v rámci programu pomáhají řešit některé bezpečnostní výzvy, kterým EU čelí, a globální rozměry těchto výzev v oblasti zmírňování bezpečnostních rizik v oblasti CBRN, detekce jaderných a radioaktivních materiálů a forenzní analýzy spolu s odpovídající odbornou přípravou. Záruky jsou ve výlučné pravomoci Euratomu a pro zachování účinnosti a efektivity systému záruk Euratomu mají zásadní význam neustálá technická podpora, výzkum a vývoj v této oblasti prostřednictvím přímých akcí.

- **Proporcionalita**

Program stanoví opatření na podporu výzkumných pracovníků a ke koordinaci úsilí členských států v oblasti výzkumu s cílem zabránit zdvojování úsilí, zachovat kritické množství v klíčových oblastech a zajistit, aby byly veřejné prostředky vynakládány co nejúčelněji. Tato opatření mohou vést k dodatečným veřejným a soukromým investicím do výzkumu a inovací. Jsou rovněž potřebná k tomu, aby podpořila tvorbu politiky, a ke splnění cílů stanovených v politikách EU. Navrhovaná opatření nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů Společenství.

- **Volba nástroje**

Program bude stejně jako předchozí program prováděn nařízením Rady. To zakládá práva a povinnosti příjemců, které jsou závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech EU a v zemích přidružených k programu. Je to také v souladu se způsobem, jakým jsou nastaveny ostatní výdajové programy EU.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení / kontroly účelnosti stávajících právních předpisů**

Tento návrh vycházel z hodnocení *ex post*¹⁷ Programů Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2014–2020¹⁸ a z průběžného hodnocení¹⁹ programu na období 2021–2025.

¹⁷ Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: *Hodnocení ex-post programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu 2014-2020* (COM(2024) 549 final ze dne 28. listopadu 2024).

¹⁸ Zavedeny nařízením Rady (Euratom) č. 1314/2013 ze dne 16. prosince 2013 o programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu (2014–2018), který doplňuje Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 948, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1314/oj>) a nařízením Rady (Euratom) 2018/1563 ze dne 15. října 2018 o programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu (2019–2020), který doplňuje Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace, a o zrušení nařízení

Z hodnocení *ex post* vyplynulo, že program na období 2014–2020 významně podpořil jadernou bezpečnost, jaderné zabezpečení a radiační ochranu a pomohl zajistit, aby Evropa v těchto oblastech splňovala nejvyšší standardy. Program na období 2014–2020 rovněž přispěl k dlouhodobé dekarbonizaci energetického systému EU tím, že: i) poskytl znalostní základny a řešení pro dlouhodobý provoz stávajících jaderných elektráren; ii) rozvíjel znalosti a technologie nezbytné pro rozvoj energie z jaderné syntézy a iii) vytvářel bezpečnostní argumentaci pro pokročilé jaderné systémy. Program rovněž pomohl udržet a dále rozvíjet základní dovednosti v oblasti jaderné energie prostřednictvím účinného řízení znalostí a široké nabídky vzdělávání a odborné přípravy, přičemž průběžně podporoval politiky v oblasti jaderné energetiky. Program byl přínosem zejména pro menší členské státy, které mohly využít úspor z rozsahu a otevřeného přístupu k zařízením Společného výzkumného střediska (dále jen „JRC“). Členské státy, které nevyužívají jadernou energii, se podílely především na projektech týkajících se radiační ochrany, lékařského využití a nakládání s radioaktivním odpadem. Některé z nich se také podílely na výzkumu v oblasti jaderné bezpečnosti a údajů týkajících se jaderné energie, aby si v těchto oblastech udržely důležité kompetence.

V návaznosti na hodnocení *ex post* potvrzuje průběžné hodnocení programu na období 2021–2025 jeho trvalou relevanci a významnou podporu bezpečného a zabezpečeného využívání jaderných technologií prostřednictvím širokého výzkumného portfolia přímých a nepřímých akcí.

Hodnocení dospělo k závěru, že zachování rozsahu programu a rozpočtu na výzkum jaderného štěpení na stejné úrovni jako v programu na období 2021–2025 by zajistilo kontinuitu výzkumu pro bezpečný provoz stávajících jaderných elektráren v Evropě a pro posuzování bezpečnosti technologií v oblasti nových reaktorů. Financování výzkumných projektů v této oblasti však bude vysoce selektivní, protože většina rozpočtu na jaderné štěpení bude absorbována spolufinancovanými partnerstvími. Pokud chce EU i) dohnat mezinárodní konkurenty, ii) řešit klíčové otázky vývoje SMR, pokročilých paliv a palivových cyklů a iii) podstatně zvýšit kvalifikaci v oblasti jaderné energetiky v EU, nebude současný rozsah a úroveň financování dostačující.

Program by měl v letech 2026–2027 nadále poskytovat finanční prostředky na spolufinancovaná evropská partnerství v oblasti výzkumu jaderného štěpení: PIANOFORTE (radiační ochrana), EURAD-2 (nakládání s radioaktivním odpadem) a Connect-NM (jaderné materiály). Tato partnerství jsou výsledkem dlouhodobého úsilí výzkumné komunity, zúčastněných stran a členských států o dosažení společného pokroku v rámci společného výzkumného programu a řešení klíčových výzev ve všech dotčených oblastech. Přestože bylo vědeckého pokroku doposud dosaženo, Komise bude usilovat o další zlepšení organizace a fungování partnerství, aby zajistila, že výzkum financovaný z programu Euratomu bude i nadále relevantní pro všechny občany EU a že bude řešit nejnaléhavější problémy v oblasti radiační ochrany, nakládání s radioaktivním odpadem a jaderných materiálů. Komise bude věnovat zvláštní pozornost tomu, aby partnerství systematicky a udržitelně zohledňovala dlouhodobé perspektivy širokého spektra zúčastněných stran a členských států.

(Euratom) č. 1314/2013 (Úř. věst. L 262, 19.10.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1563/oj>).

¹⁹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Průběžné hodnocení Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025 (COM(2025) NNN, DD.MM.2025).

Výsledky výzkumu jaderné syntézy financovaného Euratomem jsou působivé, ale nestačí k tomu, aby se energie z jaderné syntézy dostala na trh včas a podpořila tak úsilí EU o dekarbonizaci a zvýšení konkurenceschopnosti. Je třeba určit kritické otázky a rizika spojená s výstavbou fúzní elektrárny, která by měly být nyní i v nadcházejících letech hnací silou výzkumu financovaného Euratomem, přičemž je třeba vycházet z minulých a probíhajících iniciativ vedených EU, zejména z projektu ITER. Prvním krokem bylo zřízení expertní skupiny Komise pro jadernou syntézu²⁰ v roce 2024, která stejně jako předchozí Poradní výbor pro program jaderné syntézy²¹ sdružuje členské státy v poradním orgánu na podporu řízení, koordinace a harmonizace iniciativ souvisejících s jadernou syntézou v Unii.

Program se musí vyvíjet tak, aby se zabýval technologickými překážkami, které vyžadují větší pozornost a investice, a zároveň zapojil více soukromého financování a zkušeností z odvětví a rozšířil mezinárodní spolupráci se spolehlivými partnery tam, kde pro EU existuje jasná přidaná hodnota. Komise již zahájila přípravu spoluprogramovaného evropského partnerství v této oblasti, které bude sdružovat zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru. Akce na období 2026–2027 připraví půdu pro toto partnerství založené na milnicích a pro doplňkové akce v oblasti inovací. Nové partnerství tohoto druhu znamená také přehodnocení úlohy a činnosti programu EUROfusion, který bude hrát významnou roli při rozvoji základů vědy o jaderné syntéze. Další podrobnosti budou uvedeny ve sdělení o budoucí strategii Unie v oblasti jaderné syntézy, které se v současné době vypracovává.

Hodnocení dospělo k závěru, že JRC je pro Euratom a řadu externích zúčastněných stran přínosem, neboť poskytuje vysoce relevantní analýzy a studie týkající se celého spektra činností od jaderné bezpečnosti až po zabezpečení a záruky. Analýzy způsobů zpracování, minimalizace a recyklace jaderného odpadu nebo hodnocení jeho vlastností a chování byly považovány za velmi důležité pro evropské jaderné odvětví. Poskytováním údajů týkajících se jaderné energie, měření a referenčních materiálů JRC zásadně přispělo zejména k hodnocení bezpečnosti a zabezpečení současných systémů a budoucích technologií, jako jsou například SMR. V oblasti záruk a nešíření přispělo JRC svými odbornými znalostmi a výzkumem na evropské i mezinárodní úrovni, a to i v rámci programu Komise na podporu Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE).

Stejně důležité jsou i projekty JRC v oblasti neenergetických aplikací, které posloužily k dosažení politických cílů EU v lékařské a kosmické oblasti. Výsledky výzkumu přímých akcí jsou trvalým a zásadním příspěvkem k bezpečnému a zabezpečenému využívání jaderných technologií. Aktivita JRC v oblasti vzdělávání a odborné přípravy přinesly členským státům EU významnou přidanou hodnotu, která dalece přesahuje možnosti na vnitrostátní úrovni. Jeho přímé akce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy spolu s přístupem k jeho jaderným zařízením doplňují kapacity členských států a představují vysokou přidanou hodnotu na úrovni EU, neboť přispívají k nezávislému výzkumu v rámci Euratomu. Přímé akce JRC rovněž podporují provádění a monitorování politik EU v oblasti jaderné bezpečnosti, nakládání s radioaktivním odpadem, radiační ochrany, jaderných záruk a iniciativ v oblasti nešíření.

V rámci své strategie pro jaderné činnosti a v souladu s doporučeními průběžného hodnocení se JRC zaměří na optimalizaci využívání svých jaderných infrastruktur a zajištění jejich udržitelného provozu. JRC pokračuje ve výstavbě nové budovy v Karlsruhe (křídla M) a pracuje na soustředění experimentálních činností s radioaktivními materiály do dvou míst (do

²⁰ Expertní skupina Komise E03929.

²¹ Rozhodnutí Rady ze dne 16. prosince 1980, kterým se zřizuje Poradní výbor pro program jaderné syntézy (nezveřejněno v Úředním věstníku).

měst Karlsruhe a Geel). S využitím nového portfoliového přístupu ve svém pracovním programu bude JRC nadále zlepšovat synergie v různých oblastech výzkumu a maximálně využívat jaderné i nejaderné činnosti. JRC rovněž zlepší své prognostické schopnosti a lépe využije své stávající kapacity pro analýzu trendů a definování vlastního jaderného výzkumu. Členskými státy rovněž poskytnou užitečné vědecké poznatky pro rozvoj jejich vnitrostátních strategií v oblasti radioaktivních odpadů a pomůže jim sdílet zkušenosti a osvědčené postupy. V oblasti jaderných kompetencí bude JRC kromě pokračujícího poskytování specializované odborné přípravy pokračovat ve vývoji metodik na podporu hodnocení a monitorování potřeb členských států v oblasti lidských zdrojů v jaderném odvětví prostřednictvím hodnocení vývojových tendencí lidských zdrojů v oblasti jaderné energetiky.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Od března do května 2024 Komise zveřejnila společnou výzvu k předložení faktických podkladů a uskutečnila veřejnou konzultaci pro průběžné hodnocení programu na období 2021–2025 a pro vypracování tohoto návrhu²². Tato konzultace poskytla cenné poznatky o účinnosti programu a ukázala, které hlavní oblasti je třeba zlepšit. Zjistila vysokou míru účasti zúčastněných stran na projektech financovaných Euratomem a identifikovala přínosy a výzvy programu. Podrobnější informace jsou uvedeny v příloze V pracovního dokumentu útvarů Komise o průběžném hodnocení.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

V průběhu provádění průběžného hodnocení a vypracování návrhu Komise uspořádala řadu setkání se zúčastněnými stranami, shromáždila podněty a využila odborné poznatky z:

- stanoviska Výboru Euratomu pro vědu a techniku k prioritám evropského jaderného výzkumu a odborné přípravy²³,
- nezávislé zprávy skupiny odborníků posuzující přímé akce JRC vypracované v rámci podpory průběžného hodnocení programu na období 2021–2025²⁴,
- nezávislých zpráv o nepřímých akcích vypracovaných jednotlivými odborníky v rámci průběžného hodnocení programu na období 2021–2025²⁵,
- průběžného hodnocení společného podniku Fusion for Energy (společného podniku F4E)²⁶,
- evropského kulatého stolu na vysoké úrovni o podpoře inovací v oblasti jaderné syntézy, který se konal dne 14. března 2024²⁷,
- plánu EU pro energii z jaderné syntézy ze dne 23. dubna 2024²⁸,

²² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14180-Euratom-research-and-training-programme-for-2026-2027_cs

²³ STC-2023-16 FINAL, 20.10.2023.

²⁴ COM(2025) NNN.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ *Průběžné hodnocení provádění rozhodnutí Rady (Euratom) 2021/281 ze dne 22. února 2021, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o poskytnutí výhod tomuto podniku* (COM(2025) NNN, DD.MM.2025).

²⁷ Evropská komise: Generální ředitelství pro výzkum a inovace, Capisani, L., Camus, C. a Papadopoulou, M., *Fostering fusion innovation - High-Level European Round Table* (Podpora inovací v oblasti jaderné syntézy – evropský kulatý stůl na vysoké úrovni), Capisani, L.(editor), Camus, C.(editor) a Papadopoulou, M.(editor), Úřad pro publikace Evropské unie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/621539>

- výsledku setkání zúčastněných stran na téma „Akční výzkum Euratomu a příležitosti pro Evropu“²⁹.

- **Posouzení dopadů**

Tento návrh se opírá o průběžné hodnocení programu na období 2021–2025, v němž byly popsány úspěchy tohoto programu a navržena zlepšení, která jsou relevantní i pro období 2026–2027.

O tom, že se jako východisko pro vypracování návrhu použije průběžné hodnocení a že nebude provedeno posouzení dopadů *ex ante*, bylo rozhodnuto proto, že program Euratomu trvá pět let (nikoli sedm let jako většina výdajových programů VFR) a návrh nemá žádné nové finanční dopady. Má se za to, že průběžné hodnocení vyhovuje požadavkům finančního nařízení na hodnocení *ex ante*, protože je dostatečně aktuální a protože si navrhovaný program zachová hlavní prvky předchozího programu.

Byly rovněž využity některé závěry posouzení dopadů *ex ante* programu na období 2021–2025³⁰, které byly stále relevantní.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Stejně jako jeho předchozí program bude navrhovaný program prováděn pomocí nástrojů a pravidel programu Horizont Evropa pro účast a šíření výsledků. Zjednodušující opatření, která již byla zavedena v programu Horizont Evropa, se budou vztahovat i na žadatele a příjemce tohoto programu. Průběžné hodnocení programu Horizont Evropa tak může vést k dalšímu zjednodušení, které bude platit i pro program Euratomu. Výsledky veřejné konzultace k průběžnému hodnocení programu na období 2021–2025 ukazují, že dosud provedená opatření, jako jsou jednodušší pravidla auditu a uznávání obvyklých účetních postupů příjemce, snížila administrativní zátěž a že by proces zjednodušování měl pokračovat. Je zachován jednotný seznam cílů pro přímé a nepřímé akce, který ještě více zjednodušil strukturu a hodnocení programu. Pravděpodobné dopady zjednodušení a snížené administrativní zátěže jsou podrobněji rozvedeny v průběžném hodnocení.

- **Základní práva**

Toto navrhované nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady zakotvené v Listině základních práv Evropské unie. V 21. bodě odůvodnění navrhovaného nařízení je zajištěno, že v souladu s Listinou jsou rovněž opatření programu.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Rozpočet na tento návrh je vyjádřen v běžných cenách. Dopad na rozpočet a dopad z hlediska lidských a administrativních zdrojů je stanoven v legislativním finančním výkazu připojeném

²⁸ Plán EU pro energii z jaderné syntézy: https://energy.ec.europa.eu/events/eu-blueprint-fusion-energy-2024-04-23_en

²⁹ Evropská komise: Generální ředitelství pro výzkum a inovace, Rossetti di Valdalbero, D. a Janatkova, K., *Euratom research in action and opportunities for Europe - EU strategic autonomy and the future energy systems - EU Small Modular Reactors (SMRs) Declaration* (Akční výzkum Euratomu a příležitosti pro Evropu – Strategická autonomie EU a budoucí energetické systémy – Prohlášení EU o malých modulárních reaktorech (SMR)), Úřad pro publikace Evropské unie, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/911262>

³⁰ SWD(2018) 307 final.

k tomuto návrhu. Tyto dopady jsou známy od doby, kdy bylo schváleno finanční krytí programů Euratomu pro víceletý finanční rámec na období 2021–2027.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Prováděcí plány a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Komise bude program provádět prostřednictvím přímého řízení a nepřímého řízení evropskými partnerstvími (viz čl. 6 odst. 1 návrhu).

Způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv v rámci programu budou vycházet z předchozího programu. Do čtyř let od ukončení programu bude provedeno závěrečné hodnocení, které zhodnotí jeho účinky v praxi. Přímé a nepřímé akce budou předmětem společného závěrečného hodnocení.

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Kapitola I obsahuje obecná ustanovení navrhovaného nařízení. Obsahuje články týkající se předmětu, definic, cílů programu, rozpočtu, třetích zemí přidružených k programu, provádění a forem financování, evropských partnerství, otevřené vědy, způsobilých akcí a pravidel pro účast a kumulativního, alternativního a kombinovaného financování.

Jedinými změnami oproti kapitole I nařízení (Euratom) 2021/765 jsou změny potřebné k aktualizaci znění na nové období, na které se program vztahuje, k aktualizaci finančního krytí a k odstranění ustanovení o zpětné působnosti, neboť se očekává, že toto nařízení vstoupí v platnost před zahájením programu.

Kapitola II („Tvorba programů, monitorování, hodnocení a kontrola“) obsahuje ustanovení o pracovních programech, monitorování a podávání zpráv, informacích, komunikaci, publicitě a šíření a využívání výsledků, hodnocení, auditech, postupu projednávání ve výboru a ochraně finančních zájmů EU. Nejsou zde navrhovány žádné změny, s výjimkou zrušení požadavku na průběžné hodnocení a z toho plynoucí reorganizace článku 14.

V kapitole III („Přechodná a závěrečná ustanovení“) se navrhuje pouze drobné aktualizace, které zahrnují zrušení nařízení (Euratom) 2021/765 a aktualizaci „Přechodných ustanovení“ a „Vstupu v platnost“. Ustanovení o zpětné působnosti již nejsou nutná a byla odstraněna.

V činnostech programu budou provedeny pouze dvě změny (příloha I). První z nich je doplnění ustanovení, které má zajistit kontinuitu financování evropských partnerství a dalších probíhajících akcí, které mohou vyžadovat doplňkové financování³¹. Toto ustanovení umožní Komisi prostřednictvím pracovního programu pokračovat ve financování grantů udělených v rámci programu na období 2021–2025 a účinně pokrýt sedm let víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

³¹ Podobné ustanovení obsahoval Program Euratomu na období 2019–2020 („prodloužení“ programu na období 2014–2018). Viz písmeno i) „Evropský program jaderné syntézy“ v pododdíle „Nepřímé akce“ v oddíle „Činnosti nezbytné k dosažení cílů programu“ v příloze I nařízení Rady (Euratom) 2018/1563 ze dne 15. října 2018 o programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu (2019–2020), který doplňuje Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace, a o zrušení nařízení (Euratom) č. 1314/2013 (Úř. věst. L 262, 19.10.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1563/oj>).

Druhá změna v příloze I se týká oddílu c) o výzkumu v oblasti jaderné syntézy, který upravuje financování výzkumu v této oblasti nad rámec finančních prostředků poskytovaných spolufinancovanému evropskému partnerství. V souladu se zjištěními průběžného hodnocení budou tyto dodatečné finanční prostředky podporovat opatření, která odstraňují hlavní překážky rozvoje v oblasti jaderné syntézy a do kterých bude zapojen soukromý sektor. Podpora bude poskytována prostřednictvím výzev k podávání návrhů.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2026–2027, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení Rady (Euratom) 2021/765

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na čl. 7 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po konzultaci s Výborem pro vědu a techniku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropské společenství pro atomovou energii (dále jen „Společenství“) má za cíl zvyšovat životní úroveň v členských státech podporou a usnadňováním jaderného výzkumu v členských státech a doplňováním tohoto výzkumu prostřednictvím provádění programu Společenství pro výzkum a odbornou přípravu.
- (2) Jaderný výzkum může přispívat k sociálnímu blahobytu, hospodářské prosperitě a environmentální udržitelnosti zlepšováním jaderné bezpečnosti, jaderného zabezpečení a radiační ochrany. Výzkum v oblasti radiační ochrany již přinesl zlepšení v oblasti zdravotnických technologií, jež jsou ku prospěchu mnoha občanů, a tento výzkum může nyní vést ke zlepšení i v dalších odvětvích, jako jsou průmysl, zemědělství, životní prostředí a bezpečnost.
- (3) Při plném respektování práva členských států rozhodnout o vlastní skladbě zdrojů energie by výsledky výzkumu programu zavedeného tímto nařízením potenciálně mohly bezpečným, efektivním a zabezpečeným způsobem přispět ke klimaticky neutrálnímu energetickému systému.
- (4) V zájmu zajištění kontinuity jaderného výzkumu na úrovni Společenství je nezbytné zavést program Společenství pro výzkum a odbornou přípravu na období od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2027 (dále jen „program Euratomu“) tak, aby jeho doba trvání byla v souladu s víceletým finančním rámcem na roky 2021 až 2027 stanoveným v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093¹. Program Euratomu by měl pokračovat v provádění klíčových výzkumných činností z předchozího programu se stejnými cíli a používat stejný způsob provádění.

¹ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (5) Zpráva Komise o průběžném hodnocení programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025² zdůraznila význam různých prvků programu Euratomu. Patří mezi ně: i) široké portfolio výzkumu podporující jadernou bezpečnost, zabezpečení a záruky, radiační ochranu a neenergetické aplikace; ii) přidaná hodnota EU pro výzkum jaderného štěpení; iii) podpora zúčastněných stran prostřednictvím zvýšení bezpečnosti a znalostní základny k zajištění bezpečného dlouhodobého provozu stávajících jaderných elektráren; iv) vytváření argumentace v oblasti bezpečnosti, zabezpečení a záruk pro pokročilé jaderné systémy; v) pokračující rozvoj výzkumu v oblasti jaderné syntézy prostřednictvím lepšího řízení a vi) definování programových priorit a určení důvěryhodnějších a realističtějších způsobů jejich dosažení. Zpráva dospěla k závěru, že tyto prvky musí být při prodloužení programu zachovány.
- (6) Koncepce a návrh programu Euratomu vycházejí z potřeby vytvořit kritické množství podporovaných činností. Toho má být dosaženo stanovením omezeného počtu specifických cílů zaměřených na bezpečné využívání jaderného štěpení pro energetické a neenergetické aplikace, zachováním a rozvojem potřebných odborných znalostí, podporou energie z jaderné syntézy a podporou politik Unie a jejích členských států v oblasti jaderné bezpečnosti, záruk v jaderné oblasti a jaderného zabezpečení.
- (7) Program Euratomu je klíčovou součástí úsilí Unie o další rozvoj vedoucího postavení v oblasti technologií a o podporu excelence v oblasti jaderného výzkumu a inovací k zajištění nejvyšších standardů v oblasti bezpečnosti, zabezpečení, záruk, radiační ochrany, bezpečného nakládání s vyhořelým palivem, nakládání s radioaktivním odpadem a vyřazování z provozu v jaderné oblasti v souladu s cíli programu stanovenými v tomto nařízení.
- (8) Vzhledem k tomu, že všechny členské státy využívají radioaktivní materiály, je důležité zajistit odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem, jak vyžaduje směrnice Rady 2011/70/Euratom³, aby se zabránilo nepřiměřenému zatížení budoucích generací. Program Euratomu by měl i nadále zlepšovat a podporovat výzkum a vývoj týkající se technologií a kompetencí v oblasti nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.
- (9) V kontextu tohoto nařízení je výzkum v oblasti energie z jaderné syntézy prováděn v souladu s evropským plánem pro jadernou syntézu, který nastiňuje nezbytný výzkum a vývoj, jež mají posloužit jako základ pro výstavbu fúzní elektrárny určené k výrobě elektřiny, a v souladu s rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom⁴. V krátkodobém až střednědobém horizontu je klíčovým krokem dokončení výstavby a zahájení provozu Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (dále jen „ITER“), přičemž evropskou činnost týkající se tohoto reaktoru by měl doplnit dynamický

² Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Průběžné hodnocení Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025 (COM(2025) NNN, DD.MM. 2025).

³ Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem (Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴ Rozhodnutí Rady 2007/198/Euratom ze dne 27. března 2007 o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o poskytnutí výhod tomuto podniku (Úř. věst. L 90, 30.3.2007, s. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

program výzkumu v oblasti jaderné syntézy, jenž by měl podpořit jeho budoucí provoz a připravit výstavbu první fúzní elektrárny.

- (10) Podporou jaderného výzkumu by měl program Euratomu přispět k dosažení cílů rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa (dále jen „program Horizont Evropa“) zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695⁵, usnadnit provádění strategie Evropa 2030 a posílit Evropský výzkumný prostor.
- (11) Program Euratomu by měl usilovat o synergie s programem Horizont Evropa a dalšími programy Unie, a to od jejich návrhu a strategického plánování přes výběr a řízení projektů a komunikaci, šíření a využívání výsledků až po monitorování, audit a správu.
- (12) Akce programu Euratomu by měly být přiměřené, aniž by zdvojovaly nebo vytlačovaly soukromé financování, a měly by mít jasnou evropskou přidanou hodnotu. Tím se zajistí soudržnost mezi akcemi programu Euratomu a unijními pravidly pro státní podporu a zabrání se nepřiměřenému narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.
- (13) Ačkoli je na rozhodnutí každého členského státu, zda bude jadernou energii využívat, uznává se rovněž, že jaderná energetika má v různých členských státech různou úlohu. Program Euratomu bude rovněž přispívat k podpoře široké diskuse mezi všemi příslušnými zúčastněnými subjekty o příležitostech a rizicích jaderné energie.
- (14) V zájmu řešení potřeb vzdělávání a odborné přípravy by měl program Euratomu nabízet podporu prostřednictvím finančních příspěvků tak, aby výzkumní pracovníci v jaderné oblasti mohli využívat výhod v rámci akcí „Marie Curie-Sklodowska“ (MSCA) za stejných podmínek jako výzkumní pracovníci v jiných oblastech.
- (15) Toto nařízení stanoví pro celou dobu trvání programu Euratomu finanční krytí, které má v ročním rozpočtovém procesu pro Evropský parlament a Radu představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 Interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích⁶, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů.
- (16) Na program Euratomu se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509⁷ (dále jen „finanční nařízení“). Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplácených externím odborníkům. Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) rovněž zahrnují obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁶ Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2024/2509 (EU, Euratom) ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění) (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (17) Formy financování a způsoby provádění podle tohoto nařízení by měly být voleny na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů akcí a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontroly, administrativní zátěži a očekávanému riziku nesouladu. V případě grantů by se mělo zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů.
- (18) Zvláštní pozornost by měla být věnována zajištění přiměřené účasti malých a středních podniků a soukromého sektoru obecně. V rámci opatření pro hodnocení a monitorování by mělo být provedeno kvantitativní a kvalitativní posouzení účasti malých a středních podniků.
- (19) Činnosti vyvíjené v rámci programu Euratomu by měly usilovat o odstranění genderových nerovností a podporovat rovnost mezi ženami a muži v oblasti výzkumu a inovací v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii a článkem 8 Smlouvy o fungování EU. Genderové hledisko by mělo být začleněno do výzkumu a inovací a zohledňováno ve všech fázích výzkumného cyklu.
- (20) S cílem prohloubit vztah mezi vědou a společností a posílit důvěru veřejnosti ve vědu by měl program Euratomu podporovat informované zapojování občanů a občanské společnosti do záležitostí výzkumu a inovací tím, že bude podporovat vzdělávání v oblasti vědy, více zpřístupní vědecké znalosti, vytvoří programy odpovědného výzkumu a inovací, které odpovídají zájmům a očekáváním občanů a občanské společnosti, a usnadní jejich účast na činnostech programu Euratomu.
- (21) Akce, které spadají do působnosti programu Euratomu, by měly respektovat základní práva a dodržovat zásady uznávané zejména v Listině základních práv Evropské unie.
- (22) Je důležité i nadále usnadňovat využívání duševního vlastnictví vytvořeného účastníky a zároveň chránit oprávněné zájmy dalších účastníků a Společenství v souladu s hlavou II kapitolou 2 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Smlouva o Euratomu“).
- (23) K zajištění co největšího dopadu financování ze strany Euratomu může Společenství případně zvážit evropská partnerství s partnery z veřejného nebo soukromého sektoru, jestliže lze kýžených dopadů dosáhnout účinněji v partnerství než samotným Společenstvím a ve srovnání s jinými formami podpory z programu Euratomu. Toto nařízení by mělo zajistit, aby uvedená partnerství měla jasný přístup evropských partnerství zohledňující celý životní cyklus a dodržovala transparentní postup při výběru a rozhodování v souladu s přílohou III nařízení (EU) 2021/695.
- (24) Mělo by být rovněž umožněno, aby byly cíle programu Euratomu plněny s využitím finančních nástrojů a rozpočtových záruk v rámci programů založených na Smlouvě o fungování EU, a to za podmínky, že akce jsou v souladu s cíli a pravidly uvedených programů.
- (25) Aby bylo zajištěno co možná nejúčinnější provádění a byl vytvořen soudržný, komplexní a transparentní rámec pro příjemce, měla by se na účast v programu Euratomu a na šíření výsledků výzkumu vztahovat s určitými úpravami či výjimkami příslušná pravidla nařízení (EU) 2021/695. Pro účely programu Euratomu by se měly použít příslušné definice a hlavní druhy akcí stanovené v uvedeném nařízení.

- (26) Záruční fond pro účastníky zřízený v rámci programu Horizont 2020, který byl zaveden nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013⁸ a který spravuje Komise, se osvědčil jako důležitý ochranný mechanismus, který zmírňuje rizika spojená s dlužnými částkami, jež účastníci v prodlení neuhradili. Tento ochranný mechanismus by proto měl být uplatňován i nadále. Na akce podle tohoto nařízení by se měl vztahovat vzájemný pojišťovací mechanismus zřízený podle nařízení (EU) 2021/695.
- (27) Společné výzkumné středisko (dále jen „JRC“) by mělo ve vhodných případech politikám Unie a členských států nadále poskytovat nezávislou vědeckou a technickou podporu vycházející z iniciativy klientů, a to v průběhu celého cyklu politiky. Přímé akce JRC by měly být prováděny pružným, efektivním a transparentním způsobem s přihlédnutím k příslušným potřebám uživatelů JRC a potřebám politik Unie, zejména v oblasti jaderné bezpečnosti, záruk v jaderné oblasti a jaderného zabezpečení, a to se zajištěním ochrany finančních zájmů Unie. Podle závěrů Rady ze dne 26. dubna 1994 o úloze JRC by JRC mělo nadále vytvářet další zdroje prostřednictvím konkurenceschopných podpůrných činností pro politiky Unie nebo jménem třetích osob. Pokud tak stanoví příslušný pracovní program, může se JRC účastnit nepřímých akcí.
- (28) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁹ a nařízeními Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁰, (Euratom, ES) č. 2185/96¹¹ a (EU) 2017/1939¹² mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízeními (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie.

V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371¹³. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastníků se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

- (29) Třetí země se mohou účastnit na základě příslušných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující po třetích zemích, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (30) V zájmu zajištění jednotných podmínek provádění akcí v rámci programu Euratomu a jejich monitorování a hodnocení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁴.
- (31) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů¹⁵ by měl být program Euratomu hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování a zároveň zamezit administrativní zátěži, zejména pro členské státy, a nadměrné regulaci. Tyto požadavky by měly v příslušných případech zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má program Euratomu účinky v praxi.
- (32) Ohledně vědecké a technologické náplně přímých akcí JRC byla konzultována jeho správní rada, zřízená rozhodnutím Komise 96/282/Euratom¹⁶.
- (33) Na základě dobrovolnosti byl konzultován Evropský parlament a vydal stanovisko¹⁷. Evropský hospodářský a sociální výbor byl také na základě dobrovolnosti konzultován a vydal stanovisko¹⁸.
- (34) Z důvodů právní jistoty by nařízení Rady (Euratom) 2021/765¹⁹ mělo být zrušeno.

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj

¹⁶ Rozhodnutí Komise 96/282/Euratom ze dne 10. dubna 1996 o reorganizaci Společného výzkumného střediska (Úř. věst. L 107, 30.4.1996, s. 12).

¹⁷ Stanovisko ze dne DD.MM.2025 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

¹⁸ Stanovisko ze dne DD.MM.2025 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

¹⁹ Nařízení Rady (Euratom) 2021/765 ze dne 10. května 2021, kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení (Euratom) 2018/1563 (Úř. věst. L 167, 12.5.2021, s. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2027 (dále jen „program Euratomu“) a pravidla pro účast na nepřímých akcích v rámci programu Euratomu a pro šíření jejich výsledků, kterým se doplňuje program Horizont Evropa.

Tímto nařízením se stanoví cíle programu Euratomu, rozpočet na období 2026–2027, formy financování a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí příslušné definice stanovené v nařízení (EU) 2021/695. Odkazy na Unii uvedené ve zmíněných definicích se považují za odkazy na Evropské společenství pro atomovou energii (dále jen „Společenství“) a odkazy na program Horizont Evropa za odkazy na program Euratomu. Pro účely tohoto nařízení se nicméně „pracovním programem“ rozumí dokument přijatý Komisí za účelem provádění programu Euratomu v souladu s článkem 16 tohoto nařízení.

Všechny odkazy na nařízení (EU) 2021/695, které jsou uvedeny v tomto nařízení, odkazují na znění platné ke dni *[den přijetí tohoto nařízení]*

Článek 3

Cíle programu

1. Obecným cílem programu Euratomu je provádět jaderný výzkum a odbornou přípravu s důrazem na průběžné zlepšování jaderné bezpečnosti, jaderného zabezpečení a radiační ochrany, jakož i doplňovat dosahování cílů programu Horizont Evropa mimo jiné v souvislosti s transformací energetiky.
2. Program Euratomu má tyto specifické cíle:
 - a) zlepšovat a podporovat jadernou bezpečnost, jaderné zabezpečení a záruky v jaderné oblasti, radiační ochranu, bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem a vyřazování jaderných zařízení z provozu, včetně bezpečného a zabezpečeného využívání jaderné energie a neenergetických aplikací ionizujícího záření;

- b) zachovávat a dále rozvíjet odborné znalosti a kompetence v jaderné oblasti v rámci Společenství;
 - c) podporovat rozvoj energie z jaderné syntézy coby možného budoucího zdroje energie pro výrobu elektřiny a přispívat k provádění evropského plánu pro jadernou syntézu;
 - d) podporovat politiku Unie a jejích členských států v oblasti průběžného zlepšování jaderné bezpečnosti, záruk v jaderné oblasti a jaderného zabezpečení.
3. Cíle uvedené v odstavcích 1 a 2 se provádějí v souladu s přílohou I. Provádění těchto cílů může v řádně odůvodněných případech zahrnovat i reakce na nové příležitosti, krize a hrozby.

Článek 4

Rozpočet

1. Finanční krytí pro provádění programu Euratomu na období od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2027 činí 598 346 804 EUR v běžných cenách.
2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:
 - a) 252 532 225 EUR na nepřímé akce v oblasti výzkumu a vývoje jaderné syntézy;
 - b) 115 339 356 EUR na nepřímé akce v oblasti jaderného štěpení, jaderné bezpečnosti a radiační ochrany;
 - c) 230 475 223 EUR na přímé akce prováděné Společným výzkumným střediskem.

Od částky uvedené v písmeni c) tohoto odstavce se Komise nesmí odchýlit.
3. Částka uvedená v odstavci 1 může být rovněž použita ke krytí výdajů na přípravu, monitorování, kontrolu, audit, hodnocení a další činnosti a výdaje nezbytné k řízení a provádění programu Euratomu, včetně správních výdajů, jakož i hodnocení pokroku při plnění jeho cílů. Správní výdaje související s nepřímými akcemi nepřekročí 6 % částky přidělené na nepřímé akce programu Euratomu podle odst. 2 písm. a) a b). Mimoto částka podle odstavce 1 může rovněž pokrývat:
 - a) výdaje na studie, schůzky odborníků, informační a komunikační akce, související-li s cíli programu Euratomu;
 - b) výdaje spojené se sítěmi informačních technologií se zaměřením na zpracování a výměnu informací, včetně nástrojů informačních technologií na úrovni organizace, a další výdaje na technickou a administrativní pomoc potřebnou v souvislosti s řízením programu Euratomu.
4. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po roce 2027 zapsat prostředky na krytí výdajů stanovených v odstavci 3 s cílem řídit akce, jež nebudou dokončeny do 31. prosince 2027.
5. Rozpočtové závazky na akce trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozděleny na roční splátky v průběhu několika let.

6. Aniž je dotčeno finanční nařízení, mohou být výdaje na akce vyplývající z projektů zařazených do prvního pracovního programu způsobilé od 1. ledna 2026.
7. Do programu Euratomu mohou být na žádost dotčených členských států převedeny zdroje přidělené dotčeným členským státům v rámci sdíleného řízení podle podmínek stanovených v příslušných ustanoveních nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060²⁰. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu s písmenem c) uvedeného pododstavce. Tyto zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

Článek 5

Třetí země přidružené k programu Euratomu

1. Program Euratomu je otevřen přidružení těchto třetích zemí:
 - a) přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Společenství stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Společenstvím a těmito zeměmi;
 - b) zemí evropské politiky sousedství v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Společenství stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Společenstvím a těmito zeměmi;
 - c) třetích zemí a území, jež splňují všechna tato kritéria:
 - i) vykazují dobré schopnosti v oblasti vědy, technologií a inovací,
 - ii) přijaly závazek k prosazování otevřeného tržního hospodářství založeného na pravidlech, včetně spravedlivého a rovného zacházení s právy duševního vlastnictví, který se opírá o demokratické instituce,
 - iii) aktivně podporují politiky zaměřené na zvýšení ekonomického a sociálního blahobytu občanů.
2. Přidružení jednotlivých třetích zemí uvedených v odst. 1 písm. c) k programu Euratomu musí být v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě upravující účast dané třetí země v některém programu Společenství nebo Unie, pokud tato dohoda:
 - a) zajišťuje spravedlivou rovnováhu mezi příspěvky třetí země, která se účastní programů Společenství nebo Unie, a přínosy pro ni;

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- b) stanoví podmínky účasti na programech Společenství nebo Unie, včetně výpočtu finančních příspěvků na jednotlivé programy a jejich správních nákladů;
- c) nesvěřuje dané třetí zemi žádnou rozhodovací pravomoc ohledně programu Euratomu;
- d) zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

Příspěvky uvedené v prvním pododstavci písm. b) tohoto odstavce představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

- 3. Rozsah přidružení jednotlivých třetích zemí k programu Euratomu zohledňuje cíl spočívající v podněcování hospodářského růstu v Unii prostřednictvím inovací. Z tohoto důvodu mohou být v případě konkrétních zemí, s výjimkou přistupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů, části programu Euratomu z příslušné dohody o přidružení vyloučeny.
- 4. Dohoda o přidružení stanoví v příslušném případě reciproční účast právních subjektů usazených v Unii v rovnocenných programech přidružených zemí v souladu s podmínkami, jež jsou v daných programech stanoveny.
- 5. Podmínky určující výši finančního příspěvku případně zajistí automatickou úpravu jakékoli významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou subjekty usazené v přidružené zemi získávají na základě účasti v programu Euratomu, s přihlédnutím k nákladům na řízení, realizaci a provoz programu Euratomu.

Článek 6

Provádění a formy financování

- 1. Program Euratomu se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení financujícími subjekty podle čl. 62 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) finančního nařízení.
- 2. Financování v rámci programu Euratomu může být poskytováno jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, přičemž granty jsou hlavní formou podpory nepřímých akcí v rámci programu. Financování v rámci programu Euratomu může být rovněž poskytováno prostřednictvím cen, zadávání zakázek a finančních nástrojů v rámci operací kombinovaného financování.
- 3. Hlavní typy akcí používané v rámci programu Euratomu jsou stanoveny a vymezeny v článku 2 nařízení (EU) 2021/695 a jsou jimi mimo jiné akce v oblasti výzkumu a inovací, inovační akce, akce týkající se inovací a zavádění na trh, akce v oblasti odborné přípravy a mobility, akce na spolufinancování programů, akce v oblasti zadávání zakázek v předobchodní fázi, akce týkající se zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, koordinační a podpůrné akce, motivační ceny a ceny uznání.

Formy financování uvedené v odstavci 2 tohoto článku se používají flexibilně v rámci všech cílů programu Euratomu, přičemž jejich použití se určí na základě potřeb a charakteristik jednotlivých cílů.
- 4. Program Euratomu podporuje rovněž přímé akce prováděné JRC.

Článek 7

Evropská partnerství

1. Části programu Euratomu mohou být prováděny prostřednictvím evropských partnerství.
2. Zapojení Společenství do evropských partnerství může mít jednu z těchto forem:
 - a) účast v partnerstvích vytvořených na základě memoranda o porozumění nebo smluvních ujednání mezi Komisí a veřejnými nebo soukromými partnery, kterými se stanoví cíle evropského partnerství, související závazky všech zúčastněných stran, jež se týkají jejich finančních nebo věcných příspěvků, klíčové ukazatele výkonnosti a dopadu, výsledky, kterých je třeba dosáhnout, a náležitosti podávání zpráv; patří mezi ně určení doplňkových činností v oblasti výzkumu a inovací, které jsou prováděny partnery a programem Euratomu (spoluprogramovaná evropská partnerství);
 - b) účast v programu výzkumných a inovačních činností s uvedením cílů, klíčových ukazatelů výkonnosti a dopadu a výsledků, kterých je třeba dosáhnout, a finanční příspěvek na tento program, na základě závazku partnerů, pokud jde o finanční nebo věcné příspěvky a začlenění jejich příslušných činností prostřednictvím akce na spolufinancování programu Euratomu (spolufinancovaná evropská partnerství).
3. Evropská partnerství:
 - a) se zřizují v případech, kdy by jimi byly cíle programu Euratomu dosaženy účinněji než samotným Společenstvím ve srovnání s jinými formami podpory z programu Euratomu; na tyto části se přidělí odpovídající podíl z rozpočtu programu Euratomu;
 - b) dodržují zásady přidané hodnoty Unie, transparentnosti a otevřenosti, dopadu v rámci Evropy a na ni, silného aktivačního účinku v dostatečném rozsahu, dlouhodobých závazků všech zúčastněných stran, flexibility při provádění, soudržnosti, koordinace a doplňkovosti s iniciativami Unie, místními, regionálními, celostátními a případně mezinárodními iniciativami nebo s jinými evropskými partnerstvími;
 - c) mají přístup jasně zohledňující jejich životní cyklus, jsou časově omezená a zahrnují podmínky pro postupné ukončování financování z programu Euratomu.
4. Ustanovení a kritéria pro výběr, provádění, monitorování, hodnocení a ukončování evropských partnerství jsou stanovena v příloze III nařízení (EU) 2021/695.

Článek 8

Otevřená věda

Na program Euratomu se použijí ustanovení o otevřené vědě stanovená v nařízení (EU) 2021/695.

Článek 9

Způsobilé akce a pravidla pro účast a šíření výsledků výzkumu

1. Pro financování jsou způsobilé pouze akce určené k provádění cílů uvedených v článku 3.
2. S výhradou odstavců 3 a 4 tohoto článku se na akce podporované v rámci programu Euratomu použije hlava II nařízení (EU) 2021/695, která stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků. Odkazy v nařízení (EU) 2021/695 na Unii a program Horizont Evropa se případně považují za odkazy na Společenství a program Euratomu. Odkazy na „bezpečnostní pravidla“ uvedené v nařízení (EU) 2021/695 se vykládají tak, že zahrnují obranné zájmy členských států ve smyslu článku 24 Smlouvy o Euratomu.
3. Odchylně od čl. 40 odst. 4 nařízení (EU) 2021/695 se právo na vznesení námítky proti převodu vlastnictví výsledků nebo proti udělení výhradní licence k výsledkům může vztahovat i na udělení nevýhradní licence.
4. Odchylně od čl. 41 odst. 9 nařízení (EU) 2021/695 příjemce, který získal finanční prostředky Společenství, poskytne bezplatně přístup ke svým výsledkům orgánům Společenství, financujícím subjektům nebo evropskému společnému podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy, který byl založen rozhodnutím 2007/198/Euratom (dále jen „společný podnik“), pro účely tvorby, provádění a monitorování politik a programů Společenství nebo závazků v rámci mezinárodní spolupráce s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi. Tato přístupová práva zahrnují právo povolit třetím stranám použití těchto výsledků při zadávání veřejných zakázek a právo udělovat sublicence. Přístupová práva jsou omezena na nekomerční a nesoutěžní použití.
5. Vzájemný pojišťovací mechanismus zřízený podle nařízení (EU) 2021/695 pokrývá riziko spojené s nenavrácením splatných částek, které příjemci dluží Komisi nebo financujícím subjektům podle tohoto nařízení.

Článek 10

Kumulativní, alternativní a kombinované financování

1. Program Euratomu je prováděn v součinnosti s programem Horizont Evropa a s dalšími programy Unie.
2. Za účelem dosažení cílů programu Euratomu a řešení výzev, které mají program Euratomu a program Horizont Evropa společné, lze podle článku 9 finanční příspěvek Společenství poskytnout na průřezové činnosti spojené s cíli, jež jsou stanoveny v programu Euratomu, nebo s cíli, jimiž se provádí program Horizont Evropa, nebo s oběma druhy uvedených cílů. Program Euratomu může zejména poskytnout finanční příspěvek na akce „Marie Curie-Skłodowska“ (MSCA) s cílem podpořit činnosti související s jaderným výzkumem.
3. Na akci, na niž byl získán příspěvek z programu Euratomu, lze rovněž získat příspěvek z jiného programu Unie, pokud příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na takový další příspěvek na akci se použijí pravidla příslušného programu Unie.

Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci. Podporu z jednotlivých programů lze vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.

4. Akce mohou obdržet podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj nebo z Evropského sociálního fondu plus v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2021/1060, pokud byly v rámci programu Euratomu oceněny pečeti excelence, jelikož splňují následující kumulativní podmínky:
 - a) byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů podle programu Euratomu;
 - b) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v této výzvě k podávání návrhů;
 - c) nemohou být financovány v rámci této výzvy k podávání návrhů z důvodu rozpočtových omezení.

Kapitola II

Tvorba programů, monitorování, hodnocení a kontrola

Článek 11

Pracovní programy

1. Nepřímé akce programu Euratomu se provádějí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 finančního nařízení. Pracovní programy podle potřeby stanoví celkovou částku vyhrazenou pro operace kombinování zdrojů. Komise pracovní programy přijímá prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 4.
2. Kromě požadavků uvedených v článku 110 finančního nařízení pracovní programy případně zahrnují:
 - a) údaj o částce přidělené na každou akci a orientační harmonogram provádění;
 - b) v případě grantů priority, kritéria pro výběr a udělení a relativní váhu jednotlivých kritérií pro udělení a míru financování celkových způsobilých nákladů;
 - c) jakékoli další povinnosti uložené příjemcům v souladu s články 39 a 41 nařízení (EU) 2021/695;
 - d) víceletý přístup a strategické směry pro následující roky provádění.
3. Komise vypracuje víceletý pracovní program pro přímé akce prováděné JRC v souladu s rozhodnutím 96/282/Euratom.

Článek 12

Monitorování a podávání zpráv

1. Komise trvale sleduje řízení a provádění programu Euratomu. S cílem posílit transparentnost jsou tyto údaje v souladu s jejich poslední aktualizací rovněž veřejně dostupné a přístupné na internetových stránkách Komise.
Ukazatele pro každoroční podávání zpráv o pokroku při plnění cílů programu Euratomu stanovených v článku 3 jsou stanoveny v příloze II podle jednotlivých způsobů dosahování dopadů.
2. Pro zajištění účinného posouzení pokroku programu Euratomu dosaženého při plnění jeho cílů přijme Komise prováděcí akty týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení, a to zejména stanovením referenčních úrovní a cílů v souladu s přílohou II. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 16 odst. 3.
3. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu Euratomu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas, aniž by došlo ke zvýšení administrativní zátěže u příjemců. Za tímto účelem se stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv pro příjemce finančních prostředků Společenství, a je-li to vhodné, i pro členské státy.

Článek 13

Informace, komunikace, publicita a šíření a využívání výsledků

1. Příjemci finančních prostředků programu Euratomu uvádějí původ uvedených prostředků a zajišťují viditelnost financování Společenstvím, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků, tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.
2. Komise provádí informační a komunikační činnosti týkající se programu Euratomu, akcí uskutečněných v jeho rámci a dosažených výsledků. Kromě toho poskytuje členským státům a příjemcům včasné a podrobné informace. Zainteresované subjekty musí mít k dispozici služby, které budou na základě dat ověřených analýzami a síťováním zprostředkovávat kontakty s cílem vytvořit konsorcia pro kolaborativní projekty se zvláštním důrazem na nalezení příležitostí k navazování kontaktů pro právní subjekty ze zemí s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací. Na základě této analýzy lze uspořádat cílené akce pro navazování kontaktů z hlediska zvláštních výzev k podávání návrhů.
3. Komise rovněž zavede strategii šíření a využívání výsledků, aby zvýšila dostupnost a zlepšila šíření výsledků výzkumu a inovací a znalostí programu Euratomu, a urychlila tak jejich využívání při pronikání na trh a zvýšila dopad programu Euratomu.
4. Finanční zdroje přidělené na program Euratomu rovněž přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Společenství, jakož i k činnostem týkajícím se informací, komunikace, publicity a šíření a využívání výsledků, související-li s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 14

Hodnocení

1. Hodnocení programu Euratomu se provádějí včas, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu týkajícího se programu Euratomu, jeho nástupce a dalších iniciativ relevantních pro výzkum a inovace.
2. Na konci provádění programu Euratomu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1, provede Komise závěrečné hodnocení programu Euratomu a programu zavedeného nařízením Rady (Euratom) 2021/765, a to s pomocí nezávislých odborníků vybraných transparentním způsobem. Součástí tohoto hodnocení bude posouzení dlouhodobého dopadu předchozích programů Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu a účinnosti, efektivnosti, relevantnosti a soudržnosti programu Euratomu a přidané hodnoty Společenství.
4. Komise zveřejní a sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 15

Audity

1. Systém kontroly programu Euratomu zajišťuje přiměřenou rovnováhu mezi důvěrou a kontrolou, s přihlédnutím k administrativním a jiným nákladům na kontroly na všech úrovních, zejména pro příjemce. Pravidla auditu v celém programu Euratomu jsou jasná, jednotná a soudržná.
2. Akce, na něž je čerpáno společné financování z různých programů Unie, jsou předmětem jediného auditu, který se vztahuje na všechny dotčené programy a jejich příslušná platná pravidla.
3. Komise nebo příslušný financující subjekt se mohou kromě toho spoléhat na kombinované přezkumy systémů na úrovni příjemců. Tyto kombinované přezkumy jsou pro určité typy příjemců nepovinné a sestávají z auditu systémů a procesů, doplněného o audit operací. Tyto audity transakcí provádí kvalifikovaný nezávislý auditor způsobilý k provádění povinných auditů účetních dokladů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES²¹. Komise nebo financující subjekt mohou použít audity systémů a procesů ke stanovení celkové jistoty ohledně řádného finančního řízení výdajů a k posouzení úrovně auditů prováděných ex post a osvědčení o finančních výkazech.
4. V souladu s článkem 127 finančního nařízení mohou Komise nebo financující subjekt vycházet z auditů týkajících se použití příspěvků Společenství, které byly provedeny jinými nezávislými a kvalifikovanými osobami nebo subjekty, včetně těch, jež nebyly pověřeny orgány či institucemi Unie.
5. Audity lze provést až dva roky po platbě zůstatku.
6. Komise zveřejní pokyny k auditu zaměřené na zjištění spolehlivého a jednotného používání postupů a pravidel auditu pro celou dobu trvání programu Euratomu.

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS (Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

Článek 16

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Výbor zasedá ve dvou různých složeních, totiž ve složení pro aspekty programu Euratomu související s jaderným štěpením a ve složení pro aspekty programu Euratomu související s jadernou syntézou.

Za účelem usnadnění provádění programu Euratomu uhradí Komise pro každé zasedání výboru vymezené v pořadu jednání v souladu s platnými pokyny Komise náklady za jednoho zástupce z každého členského státu, jakož i jednoho odborníka či poradce z každého členského státu pro body pořadu jednání, u nichž dotýčný členský stát vyžaduje konkrétní odborné znalosti.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.
5. Pokud má být stanovisko výboru získáno písemným postupem, ukončí se tento postup bez výsledku, jestliže o tom ve lhůtě pro podání stanoviska rozhodne předseda výboru nebo o to požádá prostá většina členů výboru.
6. Komise výbor pravidelně informuje o celkovém pokroku při provádění programu Euratomu a poskytne mu včas informace o všech akcích navrhovaných či financovaných v rámci programu Euratomu.

Článek 17

Ochrana finančních zájmů Unie

Účastní-li se programu Euratomu na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě úřadu OLAF tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

Kapitola III

Přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 18

Zrušení

Nařízení Rady (Euratom) 2021/765 se s účinkem ode dne 1. ledna 2026 zrušuje.

Článek 19

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení Rady (Euratom) 2021/765, které se použije na tyto akce až do jejich ukončení.
2. V případě potřeby jsou veškeré zbývající úkoly výboru zřízeného nařízením Rady (Euratom) 2021/765 prováděny výborem uvedeným v článku 16 tohoto nařízení.
3. Finanční krytí programu Euratomu může rovněž zahrnovat výdaje na technickou a administrativní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi programem Euratomu a opatřeními přijatými podle nařízení Rady (Euratom) 2021/765.

Článek 20

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

1.2 Příslušné oblasti politik

1.3 Cíle

1.3.1 Obecné cíle

1.3.2 Specifické cíle

1.3.3 Očekávané výsledky a dopady

1.3.4 Ukazatele výkonnosti

1.4 Návrh/podnět se týká:

1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1 Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

1.5.2 Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

1.5.3 Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

1.5.4 Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

1.5.5 Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

1.6 Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7 Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2 Systémy řízení a kontroly

2.2.1 Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2 Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3 Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

3.2 Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1 Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

3.2.1.1 Prostředky ze schváleného rozpočtu

3.2.2 Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

3.2.3 Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

3.2.3.1 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

3.2.4 Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

3.2.5 Příspěvky třetích stran

3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR

4.1 Požadavky digitálního významu

4.2 Údaje

4.3 Digitální řešení

4.4 Posouzení interoperability

4.5 Opatření na podporu digitálního provádění

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Rady, kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2026–2027, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení Rady (Euratom) 2021/765.

1.2 Příslušné oblasti politik

01.03 Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu

1.3 Cíle

1.3.1 Obecné cíle

Provádět jaderný výzkum a odbornou přípravu se zaměřením na průběžné zlepšování jaderné bezpečnosti, jaderného zabezpečení a radiační ochrany, jakož i doplňovat cíle dosažené programem Horizont Evropa, například v souvislosti s transformací energetiky. Viz čl. 3 odst. 1 navrhovaného nařízení.

1.3.2 Specifické cíle

Ustanovení čl. 3 odst. 2 navrhovaného nařízení stanoví tyto specifické cíle:

- zlepšovat a podporovat jadernou bezpečnost, jaderné zabezpečení a záruky v jaderné oblasti, radiační ochranu, bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem a vyřazování jaderných zařízení z provozu, včetně bezpečného a zabezpečeného využívání jaderné energie a neenergetických aplikací ionizujícího záření;
- zachovávat a dále rozvíjet odborné znalosti a kompetence v jaderné oblasti v rámci Společenství;
- podporovat rozvoj energie z jaderné syntézy coby možného budoucího zdroje energie pro výrobu elektřiny a přispívat k provádění evropského plánu pro jadernou syntézu;
- podporovat politiku EU a jejích členských států v oblasti průběžného zlepšování jaderné bezpečnosti, záruk v jaderné oblasti a jaderného zabezpečení.

1.3.3 Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Výsledky akcí financovaných Euratomem pomohou řešit následující problémy:

- Zlepšení jaderné bezpečnosti: Výzkum financovaný Euratomem pomůže: i) zlepšit návrhy budoucích jaderných elektráren (včetně SMR); ii) rozvíjet modernizaci bezpečnostních prvků ve stávajících jaderných elektrárnách a iii) poskytovat nástroje, metody a pokyny pro provozovatele jaderných elektráren a bezpečnostní orgány ke sledování bezpečnosti jaderných zařízení.
- Nakládání s radioaktivním odpadem: Evropské partnerství EURAD-2 spolufinancované Euratomem podpoří: i) vytvoření bezpečnostní argumentace pro hlubinné geologické ukládání středně a vysoce radioaktivního odpadu; ii) provoz hlubinných geologických zařízení a dohled nad nimi; iii) vývoj

bezpečných řešení pro předběžné odstraňování a dočasné skladování odpadů a iv) řízení znalostí a sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy.

- Aplikace radiačních technologií a radiační ochrana: výzkum: i) zlepší porozumění dopadu nízkých dávek záření na veřejné zdraví; ii) zlepší vývoj lékařských aplikací ionizujícího záření, zejména s cílem zlepšit léčbu pacientů optimalizací terapií, které se již používají na klinikách, a podpořit přijetí nových technik, které se teprve vyvíjejí, a iii) podpoří vývoj aplikací radiačních technologií využívajících ionizující záření v dalších oblastech, jako je vesmír, průmysl, monitorování životního prostředí a oběhové hospodářství.
- Odborné znalosti a kompetence v jaderné oblasti v rámci Společenství: Akce financované Euratomem budou zaměřeny na podporu mobility výzkumných pracovníků a na zlepšení dostupnosti výzkumných reaktorů a dalších zařízení pro jaderný výzkum. Specifické akce a činnosti v oblasti odborné přípravy v rámci jiných projektů Euratomu pomohou udržet dovednosti v jaderné oblasti v Evropě.
- V oblasti rozvoje energie z jaderné syntézy se program Euratomu zaměří na: i) zlepšení porozumění skupenství plazmatu a jeho interakcím s okolím, aby bylo možné vytvořit vědecké základy potřebné pro vývoj zdroje energie z jaderné syntézy; ii) přípravu technologického plánu, který podrobně identifikuje hlavní potřeby v oblasti výzkumu a inovací s jasnými výsledky a jejich vztah k návrhu, výstavbě a provozu fúzní elektrárny a její následné komercializaci; iii) podporu vývoje kritických technologií pro fúzní elektrárny, jako jsou vysokoteplotní supravodivé magnety, koncepce blanketů, funkční materiály, materiály vystavené působení plazmatu a zpracování tritia, a iv) dokončení koncepčního návrhu fúzní elektrárny se zaměřením na zmírnění klíčových rizik.

1.3.4 Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Klíčové ukazatele výkonnosti programu jsou uvedeny v příloze II návrhu. Očekává se, že program Euratomu urychlí pokrok v oblasti: i) znalostí pro posílení jaderné bezpečnosti a zabezpečení; ii) bezpečného využívání ionizujícího záření; iii) nakládání s vyhořelým palivem a nakládání s radioaktivním odpadem; iv) radiační ochrany a v) rozvoje energie z jaderné syntézy. Pokrok v těchto oblastech se bude měřit pomocí ukazatelů pro: i) vědecké publikace; ii) pokrok při provádění plánu pro jadernou syntézu; iii) odbornou přípravu a podporu v oblasti jaderného zabezpečení a záruk; iv) rozvoj odborných znalostí a dovedností a v) přístup k výzkumným infrastrukturám.

1.4 Návrh/podnět se týká:

- ☐ nové akce
- ☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci¹
- ☒ prodloužení stávající akce
- ☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

¹ Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1 *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Využívání energetických a neenergetických aplikací jaderné energie vyžaduje vynakládání trvalého úsilí o snižování rizik v oblasti bezpečnosti a zabezpečení a o podporu vývoje bezpečných a zabezpečených jaderných technologií a optimální radiační ochrany. Rostoucí počet různých způsobů využívání ionizujícího záření znamená, že je třeba chránit lidi a životní prostředí před zbytečným vystavením záření. Technologie na bázi ionizujícího záření se v Evropě používají každý den v celé řadě oblastí, jako je zdravotnictví, průmysl a výzkum, a mají tedy značný přínos pro občany a hospodářství EU.

Významným spolustrůjcem tohoto přínosu může být veřejný a soukromý výzkum v členských státech, přičemž úkolem Euratomu je doplňovat vnitrostátní úsilí prováděním programu Společenství pro výzkum a odbornou přípravu.

Výzkum podporovaný Euratomem by měl členským státům a průmyslu pomoci splnit požadavky Smlouvy o Euratomu a směrnic Euratomu o jaderné bezpečnosti, základních bezpečnostních normách a nakládání s radioaktivním odpadem. Měl by rovněž podporovat požadavky Euratomu na záruky vyplývající z kapitoly 7 Smlouvy o Euratomu a souvisejícího nařízení.

V souladu s dobou trvání programu Horizont Evropa a víceletého finančního rámce bude navrhovaný program prováděn v souladu s článkem 7 Smlouvy o Euratomu po dobu dvou let (od začátku roku 2026 do konce roku 2027).

Navrhovaný program bude pokračovat v klíčových výzkumných činnostech programu na období 2021–2025 v oblasti jaderné bezpečnosti, zabezpečení a záruk, nakládání s odpady a radiační ochrany a energie z jaderné syntézy.

1.5.2 *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Prostřednictvím kooperativního výzkumu nabízí program možnost celoevropského přístupu jak ke: i) zlepšení jaderné bezpečnosti a radiační ochrany ve všech oblastech použití, tak i k ii) úkolu rozvoje jaderné syntézy coby zdroje energie. Program významně zlepšuje schopnost EU mobilizovat širší základnu excelence, odborných znalostí a víceoborového jaderného výzkumu, čímž dosahuje účinků, které dalece přesahují to, čeho by mohlo být dosaženo na vnitrostátní nebo regionální úrovni. To je zvláště výhodné pro menší členské státy, které mohou využít úspor z rozsahu, jež přináší efekt celoevropského sdružování zdrojů a otevřený přístup k zařízením JRC.

Program poskytuje prostřednictvím JRC cenné nezávislé vědecké poradenství na podporu provádění politik EU v oblasti jaderné bezpečnosti, nakládání s radioaktivním odpadem, radiační ochrany, jaderného zabezpečení, záruk v jaderné oblasti a nešíření. Jedinečná infrastruktura a laboratoře JRC mu umožňují hrát klíčovou roli při rozvoji jaderného výzkumu a nabízet jedinečné možnosti odborné přípravy v EU.

1.5.3 Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Při vypracovávání tohoto návrhu byla zohledněna zjištění hodnocení programu Euratomu na období 2014–2020 *ex post* a průběžného hodnocení programu na období 2021–2025.

1.5.4 Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Rozpočet programu byl již stanoven ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027.

Synergie s dalšími programy EU (zejména s programem Horizont Evropa) jsou uvedeny v článku 10 navrhovaného nařízení. Příloha IV nařízení o programu Horizont Evropa obsahuje ustanovení, která podporují synergie s programem Euratomu a zaměřují se na akce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a na společný výzkum pro průřezové aspekty bezpečného a zabezpečeného využívání neenergetických aplikací ionizujícího záření v sektorech, jako jsou lékařství, průmysl, zemědělství, kosmické odvětví, změna klimatu, bezpečnost a připravenost na mimořádné události, jakož i příspěvek k jaderné vědě.

1.5.5 Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Dodatečné finanční prostředky by mohly pocházet z přidružení třetích zemí k programu Euratomu. Komise rovněž zvažuje uplatnění čl. 15 odst. 3 finančního nařízení (opětovné použití prostředků, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno) na finanční prostředky programu Euratomu na období 2014–2020, které byly přiděleny na nástroj InnovFin (předchůdce programu InvestEU) a které EIB nemohla využít z důvodu nedostatku návrhů, které by bylo možné financovat. Zpětné získání 20 milionů EUR (což odpovídá 8 % současného rozpočtu programu na období 2021–2025 v oblasti jaderného štěpení) by Euratomu umožnilo řešit nové výzvy v jaderné oblasti.

1.6 Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☒ Časově omezená doba trvání

- ☒ s platností od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2027
- ☒ finanční dopad od roku 2026 do roku 2027 u prostředků na závazky a od roku 2026 do roku 2030 u prostředků na platby.

☐ Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7 Předpokládaný způsob plnění rozpočtu²

☒ Přímé řízení Komisí

- ☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- ☐ EIB a Evropský investiční fond,
- ☐ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- ☒ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
- ☐ subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

Komise bude program provádět prostřednictvím přímého řízení a nepřímého řízení evropskými partnerstvími (viz čl. 6 odst. 1 návrhu). Některá partnerství spolufinancovaná Euratomem budou provádět financování prostřednictvím kaskádových výzev k podávání návrhů.

² Vysvětlení způsobů plnění rozpočtu spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Všechny údaje týkající se řídicích procesů (žádosti, úspěšnost, lhůta pro udělení grantu, typ příjemců atd.) budou shromážděny a uloženy a zpřístupněny v reálném čase prostřednictvím zvláštní databáze.

Informace o řídicích procesech a postupem času pak informace o výstupech a výsledcích poskytnou zprávy. Bude provedeno společné závěrečné hodnocení tohoto programu a programu na období 2021–2025

Na základě několika způsobů dosahování dopadů byly stanoveny krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé ukazatele. Pravidla pro podávání zpráv určená pro účastníky byla navržena s ohledem na tyto ukazatele, ale zároveň s omezením administrativní zátěže účastníků. Kdykoli to bude možné, budou údaje shromažďovány z otevřených zdrojů.

Kromě toho jsou přímé akce JRC posuzovány jak interně prostřednictvím interního monitorování a posuzování dopadu výzkumu, tak externě prostřednictvím panelu špičkových odborníků vybraných po konzultaci se správní radou JRC.

2.2 Systémy řízení a kontroly

2.2.1 *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Program Euratomu bude prováděn v režimu přímého řízení. Bude-li to však vhodné a efektivní, může Komise rozhodnout, že činnosti Euratomu budou prováděny v rámci sdíleného nebo nepřímého řízení (prostřednictvím evropských partnerství).

Kontrolní strategie se bude zakládat na:

- postupech pro výběr nejlepších projektů a jejich přeměnu v právní nástroje,
- řízení projektů a zakázek po celou dobu existence každého projektu,
- kontrolách *ex ante* u všech nároků,
- osvědčení o finančních výkazech požadovaných nad určitou prahovou hodnotou,
- auditech *ex post* provedených u vzorku uhrazených nároků,
- vědeckém hodnocení výsledků projektů.

Audity programu Horizont 2020 (včetně programu Euratomu) naznačují, že chybovost byla udržena v rámci předpokládaného rozsahu (viz oddíl 2.2.2). To je dokladem toho, že ačkoli stále existuje prostor pro zlepšení, byla již zavedená zjednodušující opatření efektivní.

2.2.2 *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Základní model financování až dosud spočíval v náhradě způsobilých nákladů. Evropský účetní dvůr opakovaně (naposledy ve výroční zprávě za rok 2016) upozornil na to, že „hlavním rizikem z hlediska správnosti operací je, že příjemci vykážou nezpůsobilé náklady a že Komise takovéto náklady před proplacením

neodhalí a nezajistí nápravu. Toto riziko je obzvláště vysoké v případě 7. rámcového programu a analogicky i v případě programu Euratomu, pro nějž platí složitá pravidla způsobilosti, která si příjemci často vykládají chybně (zejména ti, kteří jsou s nimi méně obeznámeni, jako jsou malé a střední podniky, prvoúčastníci a subjekty ze zemí mimo EU)“.

Soudní dvůr uznal hodnotu zjednodušení zavedených v programu Horizont 2020 (a tudíž i v programu Euratomu na období 2014–2020). Ve své výroční zprávě za rok 2016 nicméně doporučil širší využívání zjednodušeného vykazování nákladů. Toto zjednodušené vykazování nákladů se již používá v některých částech programu nebo pro zvláštní druhy výdajů.

V případě grantů činila odhadovaná reprezentativní chybovost v 7. rámcovém programu (včetně programu Euratomu) 5 %, přičemž „zbytková“ chybovost, tedy po zohlednění všech zpětně získaných částek a oprav, které již byly nebo teprve budou provedeny, činí 3 %. Nicméně chybovost byla nižší v těch částech programu, ve kterých bylo možno ve větší míře použít zjednodušené vykazování nákladů nebo do kterých byla zapojena malá a stabilní skupina příjemců.

Výsledky programu Horizont 2020 (včetně programu Euratomu) naznačují, že reprezentativní chybovost se pohybuje kolem 3 % a zbytková chybovost činí méně než 2,5 %. Upozorňujeme však, že se jedná o předběžný odhad, který je třeba používat obezřetně, a že se pravděpodobně zvýší, možná až na 3–4 %. (Chybovost, kterou Komise předpokládala u svého návrhu programu Horizont 2020 a programu Euratomu na období 2014–2018, činila 3,5 %, ačkoli nezohledňovala různé další složité požadavky doplněné v průběhu legislativního procesu). Míra zbytkových chyb by měla zůstat něco málo pod hranicí 3 %, avšak ještě je příliš brzy na to říct, zda bude dosaženo míry 2 %.

K některým chybám dochází proto, že příjemci nerozumí pravidlům. Tyto chyby lze řešit zjednodušením, i když určitá míra složitosti zůstane vždy. K jiným chybám dochází proto, že příjemci nedodržují pravidla. Ačkoli k tomu dochází jen v menšině případů, zjednodušení stávajících pravidel to nevyřeší.

U programu Horizont 2020 (včetně programu Euratomu) byla provedena analýza chybovostí a dosud provedené audity ukazují následující skutečnosti.

Přibližně 69 % chyb se týká účtování osobních nákladů. K zjištěným pravidelně se opakujícím problémům patří nesprávný výpočet produktivních hodin, nesprávné sazby nebo nesprávný počet účtovaných hodin.

Přibližně 21 % chyb se týká jiných přímých nákladů (ne osobních nákladů). Nejčastější zjištěnou chybou je absence přímého měření nákladů.

Přibližně 8 % chyb se týká nákladů na subdodávky a 24 % cestovních nákladů.

Chyby zjištěné během auditů programu Horizont 2020 a programu Euratomu ukazují, že některým z nich bylo možné předejít zjednodušením pravidel a odstraněním jejich zbytečného formalismu. V rámci programu Horizont 2020, programu Horizont Evropa a programu Euratomu na období 2021–2025 byla zavedena zlepšení (například nová pravidla pro interní fakturaci a dodatečné odměny). Dopad těchto změn na chybovost však zatím není znám.

Obecnější využívání zjednodušeného vykazování nákladů, jako jsou paušální sazby a jednotkové náklady, jakož i další zjednodušení pravidel pomůže reprezentativní chybovost do budoucna snížit, odhadem na 3–4 %. Nadále však přetrvává základní

problém s chybami ve způsobu financování založeném na náhradě způsobilých nákladů. V takovémto systému by reprezentativní míra chyb mohla být snížena na 2,5–3,5 % s očekávanou mírou zbytkových chyb po opravách okolo (ale nikoli nutně pod) 2 %.

V rámci programu Horizont Evropa došlo k širšímu zavedení financování paušálními částkami. Platbu tak lze provést po dodání uspokojivého vědeckého výsledku. K této platbě se nepožaduje předložení žádných dalších podkladů, např. faktur, pracovních výkazů, dokladů o zaplacení atd. Nedochází při něm tedy k žádným finančním chybám.

Návrh programu Euratomu umožňuje Komisi použít model financování paušálními částkami v období 2026–2027. Tento model bude vyhodnocen, zejména proto, aby se zjistilo, zda umožňuje dosažení všech cílů programu (nejen pokud jde o snížení chybovosti). Financování paušálními částkami by přesunulo rizika do dalších fází systému vnitřní kontroly, čímž by se zvýšil význam hodnocení a posouzení výsledku.

Počet souvisejících transakcí naznačuje, že vysoká úroveň systematických kontrol *ex ante* by byla velmi nákladná. Současná kontrolní strategie tudíž spoléhá na kontroly *ex ante* a *ex post* založené na analýze rizik s cílem posoudit míru chyb a odhalit a získat zpět nezpůsobilé částky. Vzhledem k tomu, že chybovost se nadále pohybuje ve stanoveném rozmezí, považuje se tato kontrolní strategie za efektivní. Radikální změna se nenavrhuje, ale některé aspekty budou dále rozvíjeny, například bude zahrnut audit systémů a procesů.

2.2.3 *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Náklady na systém kontroly (hodnocení, výběr a řízení projektů, kontrola *ex ante* a *ex post*) se ve všech útvarech Komise odpovědných za provádění předchozích rámcových programů na rok 2017 (včetně nákladů na řízení 7. rámcového programu a programu Horizont 2020) odhadují v rozmezí 3–4 %. To se s ohledem na úsilí, jehož je potřeba k dosažení stanovených cílů, i na počet transakcí považuje za přiměřené.

Předpokládané riziko výskytu chyb při vyplacení grantů v případě, kdy se uplatňuje model financování založený na náhradě způsobilých nákladů, činí 2,5–3,5 %. Riziko chyb při uzávěrce (po kontrolách a opravách) je přibližně (ale nikoli nutně pod) 2 %. Předpokládané riziko chyb u grantů s modelem financování na základě financování paušálními částkami se blíží 0 % (při platbě a při uzávěrce). Celkový předpoklad měr chyb bude záviset na rovnováze mezi těmito dvěma metodami financování (náhrada způsobilých nákladů a jednorázové částky). Cílem Komise je uplatňovat model financování paušálními částkami všude tam, kde je to vhodné. Hlavním důvodem pro přijetí financování paušálními částkami však není snížení chybovosti, ale dosažení všech cílů programu. Tento scénář předpokládá, že zjednodušující opatření nedoznají v procesu rozhodování zásadních změn.

Pozn.: Tento oddíl se týká pouze procesu řízení grantů. U správních a provozních výdajů vynakládaných v rámci procesů zadávání veřejných zakázek by se riziko výskytu chyb při platbě a při uzávěrce mělo pohybovat pod úrovní 2 %.

2.3 **Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí**

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Dohody o přiznání příspěvků plynoucí z tohoto nařízení, jež budou uzavřeny se třetími stranami, stanoví dohled a finanční kontrolu ze strany Komise nebo jí pověřeného zástupce a také audity ze strany Účetního dvora nebo úřadu OLAF provedené – v případě nutnosti na místě – podle uvážení EU.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ¹	zemí ESVO ²	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ³	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
Okruh 1	01 01 02 Výdaje na podporu „Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“					
	01 01 02 01 Výdaje na úředníky a dočasné zaměstnance provádějící „Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“ – nepřímý výzkum	NRP				
	01 01 02 02 Externí zaměstnanci provádějící „Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“ – nepřímý výzkum.	NRP				
	01 01 02 03 Ostatní výdaje na řízení „Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“ – nepřímý výzkum	NRP				
	01 01 02 11 Výdaje na úředníky a dočasné zaměstnance provádějící Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu – přímý výzkum	NRP	NE	ANO	ANO	NE
	01 01 02 12 Externí zaměstnanci provádějící Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu – přímý výzkum	NRP				
	01 01 02 13 Ostatní výdaje na řízení Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu – přímý výzkum	NRP				
	01 03 Provozní rozpočet na program Euratom	RP				
	01 03 01 Výzkum a vývoj jaderné syntézy (přímé akce)					
	01 03 02 Jaderné štěpení, bezpečnost a radiační ochrana (nepřímé akce)					
	01 03 03 Jaderné přímé akce Společného výzkumného střediska					

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

Okruh víceletého	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek
------------------	--------------------	-------------	-----------

¹ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

² ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

³ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

finančního rámce	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátsk ých zemí a potenciální ch kandidátů	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy

3.2 Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1 Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

3.2.1.1 Prostředky ze schváleného rozpočtu

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	1	Jednotný trh, inovace a digitální technologie
--	----------	---

GŘ: RTD			Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027	CELKEM
• Operační prostředky						
01 03 01 Výzkum a vývoj jaderné syntézy	Závazky	(1a)	116,037	122,196		238,233
	Platby	(2a)	46,414	49,478	142,341	238,233
01 03 02 Jaderné štěpení, bezpečnost a radiační ochrana (nepřímé akce)	Závazky	(1b)	52,998	55,811		108,809
	Platby	(2b)	21,199	22,924	64,686	108,809
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁵⁸						
01 01 02 01 Výdaje na úředníky a dočasné zaměstnance provádějící „Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“ – nepřímý výzkum	Závazky = Platby	(3a)	8,223	8,523		16,746
01 01 02 02 Externí zaměstnanci provádějící „Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“ – nepřímý výzkum	Závazky = Platby	(3b)	0,348	0,361		0,708
01 01 02 03 Ostatní výdaje na řízení „Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu“ – nepřímý výzkum	Závazky = Platby	(3c)	1,658	1,718		3,376

⁵⁸

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Prostředky na GŘ RTD CELKEM	Závazky	=1a+1b +3a+3b+3c	179,263	188,609		367,872
	Platby	=2a+2b+3a+ 3b+3c	77,841	83,004	207,027	367,872
GŘ: JRC			Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027 (viz bod 1.6)	CELKEM
• Operační prostředky						
01 03 03 Jaderné přímé akce Společného výzkumného střediska	Závazky	(1a)	12,500	12,500		25,000
	Platby	(2a)	3,700	9,700	11,600	25,000
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁵⁹						
01 01 02 11 Výdaje na úředníky a dočasné zaměstnance provádějící Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu – přímý výzkum	Závazky Platby	= (3a)	56,277	57,277		113,554
01 01 02 12 Externí zaměstnanci provádějící Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu – přímý výzkum	Závazky Platby	= (3b)	10,455	10,455		20,910
01 01 02 13 Ostatní výdaje na řízení Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu – přímý výzkum	Závazky Platby	= (3c)	35,314	35,697		71,011
Prostředky na GŘ JRC CELKEM	Závazky	=1a+3a+3b+ 3c	114,546	115,929		230,475
	Platby	=2a+3a+3b+ 3c	105,746	113,129	11,600	230,475

⁵⁹

Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	181,534	190,507	0	372,041
	Platby	(5)	71,313	82,102	218,627	372,041
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM	Závazky = Platby	(6)	112,275	114,031		226,306
Prostředky z OKRUHU 1 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	=4 + 6	293,809	304,538		598,347
	Platby	=5+ 6	183,588	196,133	218,627	598,347

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	-----------------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027 (viz bod 1.6)			CELKEM
GŘ: <.....>							
• Lidské zdroje							
• Ostatní správní výdaje							
GŘ <.....> CELKEM	Prostředky						

Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)						
---	-------------------------------------	--	--	--	--	--	--

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027. Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky						
	Platby						

3.2.2 Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	CELKEM

↓	VÝSTUPY																	
	Druh ⁶⁰	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ⁶¹ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 1																		
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 2																		
CELKEM																		

⁶⁰ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁶¹ Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

3.2.3 Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
OKRUH 7 víceletého finančního rámce			
Lidské zdroje			
Ostatní správní výdaje			
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce			

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
Lidské zdroje	75,303	76,616	151,918
Ostatní výdaje správní povahy	36,972	37,415	74,387
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	112,275	114,031	226,305

CELKEM	112,275	114,031	226,305
---------------	----------------	----------------	----------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

3.2.3.1 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok 2026	Rok 2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)		
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)		
20 01 02 03 (při delegacích)		
01 01 02 01 (v nepřímém výzkumu)	47	47
01 01 02 11 (v přímém výzkumu)	396	390
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)		
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)⁶²		
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)	0	0
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)	0	0
XX 01 xx yy zz ⁶³	– v ústředí	
	– při delegacích	
01 01 02 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)	4	4
01 01 02 12 (SZ, ZAP, VNO v přímém výzkumu)	153	138
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)		
CELKEM	600	579

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Úkoly úředníků a dočasných zaměstnanců odvozené od řízení a provádění zvláštního Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu, kteří zastávají pracovní místa v rámci schválených plánů pracovních míst a podílejí se na nepřímých a přímých výzkumných akcích.
Externí zaměstnanci	Úkoly externích zaměstnanců, kteří provádějí zvláštní Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu, v podobě přímých a nepřímých výzkumných akcí.

⁶² SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

⁶³ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4 *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*

Návrh/podnět:

- ☐ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

- ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

- ☐ vyžaduje revizi VFR.

3.2.5 *Příspěvky třetích stran*

Návrh/podnět:

- ☐ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☒ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	2026	2027	Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt			
Spolufinancované prostředky CELKEM	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– ☒ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

☐ na vlastní zdroje

☒ na jiné příjmy

uved'te, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ¹	
			2026	2027
Bod 6011 Bod 6012 Bod 6013 Bod 6031		p.m.	p.m.	p.m.

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

01 03XX Prostředky z příspěvků třetích stran

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

Třetí země mohou do programu přispět prostřednictvím dohod o přidružení. Podmínky pro stanovení výše finančního příspěvku budou uvedeny v dohodách o přidružení s jednotlivými zeměmi a zajistí automatickou opravu jakékoli významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou získávají subjekty usazené v přidružené zemi na základě účasti v programu, s přihlédnutím k nákladům na řízení programu.

4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR

4.1 Požadavky digitálního významu

Toto nařízení nezahrnuje další požadavky digitálního významu. Použijí se ustanovení nařízení (EU) 2021/695, které zahrnují požadavky digitálního významu, pokud jde o shromažďování, předávání a uchovávání údajů a výměnu informací.

4.2 Údaje

Toto nařízení nezahrnuje další požadavky digitálního významu pro shromažďování, zpracování, vytváření, výměnu nebo sdílení údajů. Použijí se ustanovení nařízení (EU) 2021/695.

4.3 Digitální řešení

Toto nařízení nezahrnuje další požadavky digitálního významu, které by vyžadovaly

¹ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.

digitální řešení. Použijí se ustanovení nařízení (EU) 2021/695.

4.4 Posouzení interoperability

Toto nařízení nezahrnuje další požadavky digitálního významu týkající se digitálních veřejných služeb. Použijí se ustanovení nařízení (EU) 2021/695.

4.5 Opatření na podporu digitálního provádění

Toto nařízení nezahrnuje další požadavky digitálního významu vyžadující specifická prováděcí opatření. Použijí se ustanovení nařízení (EU) 2021/695.